

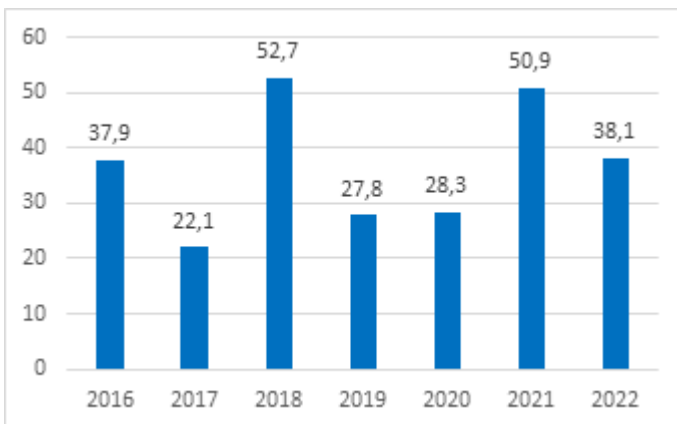
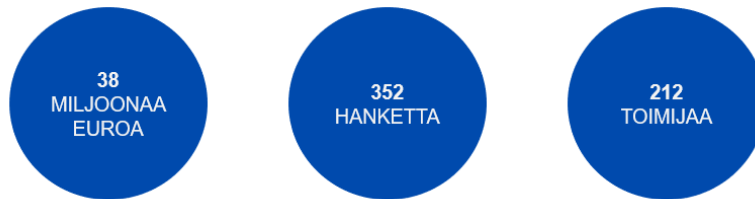
Maakuntahallitus 25.9.2023
Maakuntajohtaja Kari Håkämies

§ 3 Ajankohtaiset asiat

Varsinais-Suomeen yli 38 miljoonaa euroa EU-rahoitusta vuonna 2022 alkaneisiin hankkeisiin

Turun ja Varsinais-Suomen liiton Eurooppa-toimisto on laatinut maakuntaa koskevan EU-rahoitus selvityksen. Selvitys on tehty jo seitsemänä peräkkäisenä vuotena ja sen tavoitteena on arvioida EU-rahoituksen kohdentumista maakuntaan. Selvityksessä tarkasteltiin vuonna 2022 alkaneita hankkeita, joilla on varsinaissuomalainen pää- tai hankepartneri ja se kohdentui erityisesti suoraan Euroopan komissiolta haettaviin rahoituksiin, aluetukirahoitukseen sekä maaseutu- ja sen alaisiin Leader-rahoituksiin. Selvitys ei kata kaikkia alueelle kohdistuneita rahoituslähteitä, mutta se antaa yleiskuvan rahoituksen volyymin ja keskeisimmistä tuensaajatahoista.

Kaikkiaan vuonna 2022 alkaneita EU-hankkeita oli 352 ja niihin osallistui 212 varsinaissuomalaista toimijaa. Suurimpia yksittäisiä tuensaajia olivat alueen korkeakoulut ja yritykset. Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimiston laatimaa selvitys on seitsemäs maakunnan vuosittaista EU-rahoitusta kartoittava selvitys.

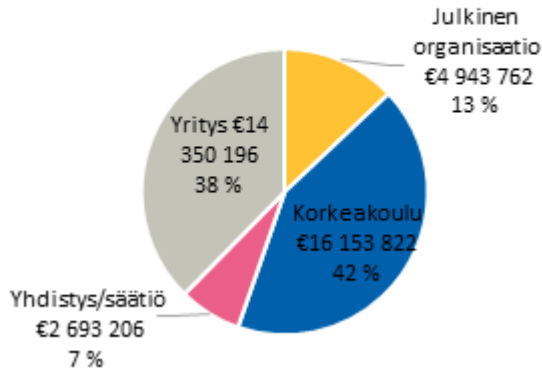

2022 oli keskivertovuosi EU-rahoitussaannon suhteen

Vuosien 2016–2022 aikana EU-rahoitusta on tullut Varsinais-Suomeen keskimäärin 36,8 miljoonaa euroa vuosittain. Vuosittaiset vaihtelut johtuvat pitkälti siitä, kuinka hyvin EU:n erittäin kilpailuista erillisohjelmista on pystytty kotiuttamaan rahoitusta.

Taulukko 1: Varsinais-Suomeen saatu EU-rahoitus vuosina 2016–2021 (miljoonaa euroa).

Rahoituksen jakautuminen toimijatyypeittäin

Suurimpina tuensaajina korkeakoulut ja yritykset

Edellisvuosien tapaan eniten rahoitusta saivat korkeakoulut ja yritykset, yhteensä 80 % koko rahoituspotista. Yrityksillä ja korkeakouluilla oli myös eniten osallistumisia hankkeisiin. Eniten rahoitusta sai Turun yliopisto (10,0 milj. €; 45 hanketta) ja toiseksi eniten Turun AMK (3,6 milj. €; 32 hanketta). Seuraavana listalta löytyy kaksi Euroopan innovaationeuvoston erittäin kilpaillun Accelerator-rahoituksen saanutta pk-yritystä, TM System Finland Oy sekä Comptek Solutions Oy, jotka molemmat saivat noin 2,5 milj. € innovaatioidensa kehittämiseen.

Taulukko 2:

10 suurinta varsinaissuomalaista EU-rahoituksen saajaa vuonna 2022.

Toimija	Hankkeiden lukumäärä	Hanketuki yhteensä
Turun yliopisto	45	10 006 925 €
Turun ammattikorkeakoulu Oy	32	3 600 586 €
TM SYSTEM FINLAND OY	1	2 457 000 €
Comptek solutions Oy	1	2 430 225 €
Euro-bioimaging ERIC	6	2 124 767 €
Pargas Telefon Ab - Paraisten Puhelin Oy	11	2 062 736 €
Turku Science Park	7	2 060 959 €
Åbo Akademi	6	2 027 593 €
Turun kaupunki*	6	1 248 056 €
Biopir Oy	1	900 000 €

Lisätietoja Eurooppa-toimiston [uutisesta](#) (2.9.2023).

Turun hallinto-oikeus hylkäsi Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja varojen vaihemaakuntakaavasta tehdyt valitukset

Maakuntavaltuusto hyväksyi Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakunta-kaavan kokouksessaan 14.6.2021. Maakuntahallitus päätti 13.9.2021 määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla vaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Valtuuston hyväksymispäätöksestä tehtiin neljä Turun hallinto-oikeudelle osoitettua valitusta. Varsinais-Suomen maakuntahallitus antoi tehdyistä valituksista lausunnon Turun hallinto-oikeudelle kokouksessaan 18.10.2021. Turun hallinto-oikeus antoi valituksia koskevan päätöksen 30.8.2023.

Päätöksellään hallinto-oikeus hylkäsi kaksi valitusta, jotka kohdistuivat veneilyn runkoväylämerkintään Omenais-tenaukolta Naantalın Vanhankaupungin vierasvenesatamaan: *Hallinto-oikeus totesi, että aiemmilla päätöksillä, joilla runkoväylää koskeva maakuntakaavamerkintä oli jätetty vahvistamatta, ei ollut asiassa sitovaa vaikutusta. Hallinto-oikeus katsoi, että vuonna 2018 päivitetty Särkäsalmen meriväylän vaikutus selvitys antaa riittävät tiedot arvioida maakuntakaavan sisältövaatimusten täyttymistä. Varausta koskeva merkintä mahdollistaa väylän ja sen edellyttämän avattavan sillan jatkosuunnittelun, eikä maakuntakaavan tarkoitus yleispiirteisenä maankäytön suunnitteluvälineenä edellytä sillan toteutuksen yksityiskohtien ratkaisemista maakuntakaavavaiheessa. Maakuntavaltuusto on sille kuuluvan harkintavallan nojalla voinut painottaa kaavaratkaisussa Naantalın matkailun kehittämistä yhteensovittaessaan maakunnallisia ja paikallisia maankäyttötarpeita suhteessa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Särkäsalmeen osoitettu veneilyn runkoväylävaraus ei ollut lainvastainen.*

Hallinto-oikeus hylkäsi myös kaksi muuta valitusta, joista toinen kohdistui Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien rajalla sijaitsevan Kirvessuon suojelualuemerkintään (S) ja toinen Turun Erikvallanniemen virkistysaluemerkintään (V).

Hallinto-oikeuden päätöksestä voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

[Turun hallinto-oikeuden tiedote.](#)

Lisätietoja: Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh 040 720 3056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

Rahoitusta Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman toteuttamiseen

Valmet Automotive ilmoitti keväällä 2023 päätyneiden muutosneuvotteluiden tuloksena 940 henkilön vähennystarpeesta Uudenkaupungin autotehtaalla. Näistä puolet toteutetaan lomautuksina ja loput irtisanomisina. Vaikutukset kohdistuvat myös alihankkijoihin, logistiikkaan ja palveluntarjoajiin, joiden vähennystarpeen arvioidaan olevan noin 100 henkilöä.

Teollisuus on Uudenkaupungin alueella suurin toimiala, ja autotehtaan vaikutus laajemmin aluetaloudelle on merkittävä. Ratkaisuja tilanteeseen on haettu maakuntahallituksen huhtikuussa perustamassa Varsinais-Suomen liiton johdolla toimineessa teollisuuden rakennemuutosryhmässä, jossa on ollut laaja edustus toimijoita eri sektoreilta sekä Varsinais-Suomesta että Satakunnasta kuten myös työ- ja elinkeinoministeriöstä. Ryhmä on hahmottanut sitä, miten alueella

reagoidaan äkilliseen kriisiin sekä luonut näkymää tulevaisuuden mahdollisuuksista ja toimenpiteistä. Uudenkaupungin kaupunki on koordinoitunut toimintasuunnitelman valmistelun sidosryhmien kanssa.

Hallitus päätti 31.8.2023 myöntää 2,2 miljoonaa euroa Uudenkaupungin rakennemuutostilanteen tukemiseksi Varsinais-Suomeen. Lisäksi erillisellä päätöksellä kohdennetaan Uudistuva ja osaava Suomi EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelmasta Varsinais-Suomeen 400 000 euroa ESR+-rahoitusta. Rahoitus on tarkoitettu kokonaisuudessaan Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman toteuttamiseen.

Sekä 2,2 miljoonan euron kansallisesta että 400 000 euron Euroopan sosiaalirahaston rahoituksesta avataan rahoitushaut. Kansallisesta rahoituksesta vastaa Varsinais-Suomen liitto ja ESR+ rahoituksesta Keski-Suomen ELY-keskus. Rahoituksilla tuetaan mm. työvoiman saatavuuden parantamista ja työttömyyden vähentämistä, tutkimus- ja kehittämistoimia, elinkeinorakenteen monipuolistamista sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaa. Varsinais-Suomen liiton rahoitushaku avataan syyskuun aikana.

*Lisätietoja: aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi p. 040 506 3715
elinkeinopäällikkö Petteri Partanen, petteri.partanen@varsinais-suomi.fi, p. 040 776 0630*

Kouluikäisten määrä kasvaa vain muutamassa kunnassa

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI on päivittänyt vuoteen 2040 saakka ulottuvan väestöennusteensa. Väestöennusteesta on laadittu neljä vaihtoehtoista versiota: väestökehityksen perusura sekä kaupungistumisen, hajautumisen ja kansainvälistymisen skenaariot. Perusurassa kehitys jatkuu ennallaan, kaupungistuminen perustuu muuttoliikkeeseen ennen koronaa ja hajautuminen koronan aikana. Kansainvälistymisessä maahanmuutto on lukittu vuoden 2022 korkealle tasolle.

Vuoden 2023 väestöennuste tarkentaa kuvaa Suomen väestönkehityksestä. Suuret linjat ja väestönkehityksen aluetason erot ovat kuitenkin yhä hyvin samankaltaisia kuin aiemmissa ennusteissa. Ennusteen mukaan Varsinais-Suomessa kasvu on kokonaan Turun seudun varassa myös tulevaisuudessa, ja seudun kasvu on voimistunut selvästi kaikissa skenaarioissa aiempiin ennusteisiin verrattuna. Muilla seuduilla muutokset ovat olleet pienempiä.

Turun kasvu on kaikissa skenaarioissa huomattavan nopeaa. Skenaariosta riippuen Turun kasvu vuoteen 2040 mennessä vaihtelee 30 000–48 000 välillä. Myös muiden Turun ydinkaupunkiseudun kuntien kasvu on huomattavan nopeaa. Erityisen selvästi tämä näkyy Kaarinassa, mutta myös Raisiossa, Liedossa ja Naantalissa. Väestö puolestaan vähenee nopeimmin muissa seutukuntakeskuksissa Salossa, Uudessakaupungissa, Loimaalla ja Paraisilla.

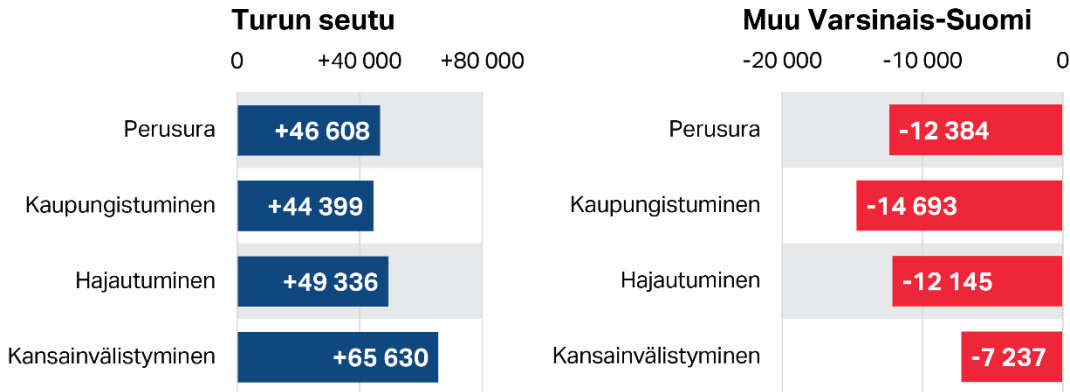
Vuoden 2023 ennusteessa oli erityisen tarkastelun kohteena syntyvyyden kehitys ja sen seuraukset peruskoululaisten määrään tulevaisuudessa. Myös syntyvyyden kehityksestä on laadittu vaihtoehtoiset skenaariot. Perusuran lisäksi tarkasteltavana ovat nopeasti elpyvä syntyvyys (paluu vuoden 2010 tasolle), romahtanut syntyvyys (vuoden 2022 taso) sekä toiveskenaario (keskimääräinen lapsiluku 2). Toiveskenaario ei tule toteutumaan, mutta se luo tarkentavaa kuvaa syntyvyyden kohoamisen vaikutuksista.

Ennusteen perusuran mukaan peruskouluikäisten määrä tulisi kasvamaan vain Turussa, Kaarinassa, Raisiossa, Ruskoissa ja Kustavissa. Kaikissa muissa kunnissa perusopetukseen osallistuvien määrä laskisi vuoteen 2040 mennessä, Salossa jopa yli tuhannella lapsella. Nopeasti elyvän syntyvyyden skenaariossa kouluikäisten määrä ei vähene yhtä nopeasti, mutta iso kuva on sama kuin perusuralla. Sen sijaan romahtavan syntyvyyden skenaariossa koululaisten

määrä laskee käytännössä kaikissa kunnissa. Jos syntyvyys jäisi vuoden 2022 tasolle, kasvaisi lapsien määrä vain Kustavissa ja sielläkin ennusteen mukaan ainoastaan yhdellä.

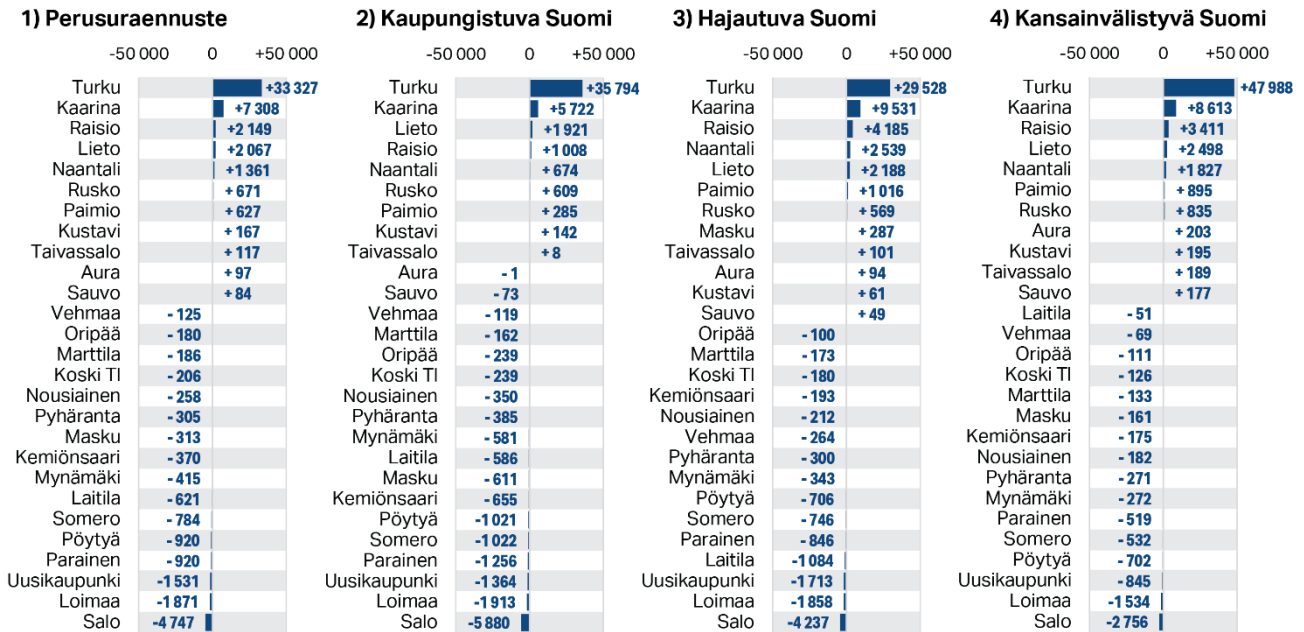
Lisätietoja: tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, puh. 050 410 2294

Väestömuutos 2022–2040 (MDI:n väestöennuste 2023, henkilöä)

Varsinais-Suomen kuntien ennustettu väestömuutos 2022–2040 (henkilöä)

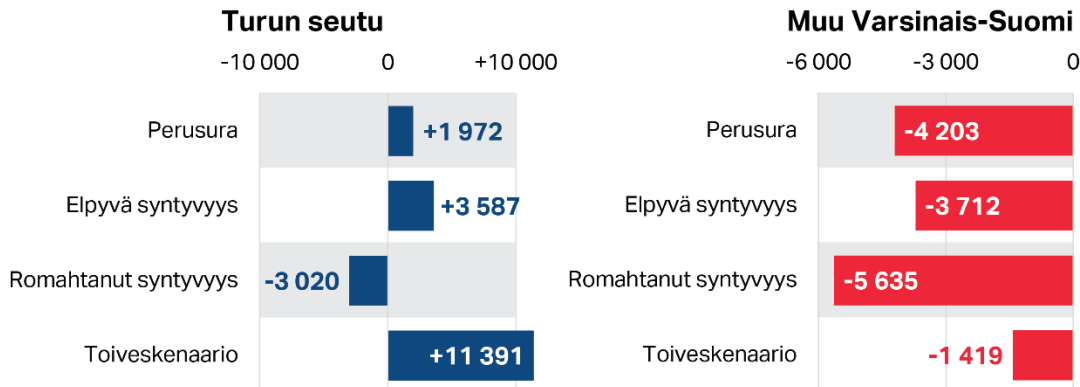
MDI:n väestöennuste 2023

Ennusteessa on laskettu väestönkehityksen perusran lisäksi kolme vaihtoehtoista skenaariota: kaupungistuva, hajautuva ja kansainvälistyvä Suomi.

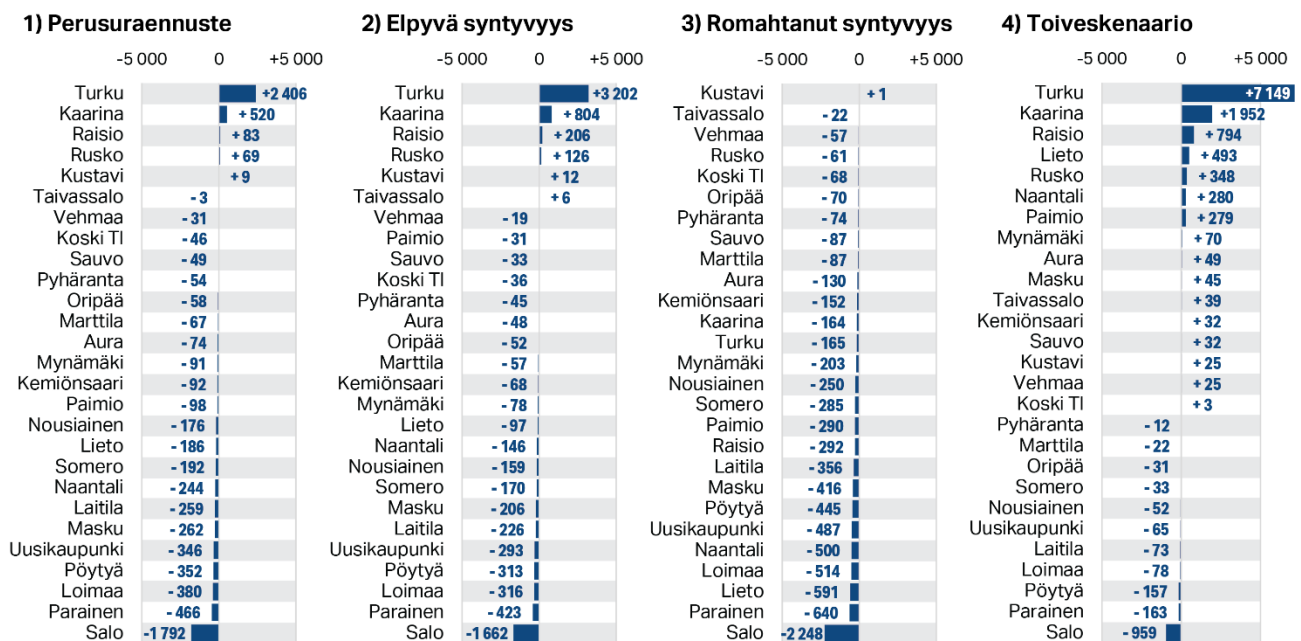
Peruskouluikäisten määrän muutos 2022–2040

MDI:n väestöennuste 2023, henkilöä

Peruskouluikäisten määrän muutos Varsinais-Suomessa 2022–2040 (henkilöä)

MDI:n väestöennuste 2023, syntyvyyden skenaariot

Ennusteessa on laskettu syntyvyyskehityksen hitaasti elpyvän syntyvyyden perusuran lisäksi kolme vaihtoehtoista skenaariota: nopeasti elpyvä syntyvyys (paluu vuoden 2010 tasolle), romahtanut syntyvyys (vuoden 2023 taso) ja toiveskenaario (keskimääräinen lapsiluku 2).

Ilmatoratkaisuilla elinvoimaa ja hyvinvointia Varsinais-Suomen kuntiin – miten hiilineutraalius 2035 saavutetaan? – kuntajohdon seminaari 1.11.2023

Valonia ja Varsinais-Suomen ELY-keskus järjestävät 1.11.2023 iltapäiväseminaarin maakunnan ilmastotyön tilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä Varsinais-Suomen kuntajohdolle, -päättäjille sekä kuntien ilmastotyön parissa työskenteleville.

Varsinais-Suomen kunnat ovat ilmastotyön kärkijoukkoa. Alueellinen yhteistyö, ennakkoluulottomat ratkaisut ja osaaminen ovat Varsinais-Suomen vahvuuksia ja näistä lähtökohdista on laadittu myös [Varsinais-Suomen ilmastotiekartta 2035](#). Mutta miten jatkamme tiellä entistä elinvoimaisemman maakunnan rakentamiseksi? Miten varmistamme, että ilmastotoimet osaltaan tukevat asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua?

Seminaarissa kuullaan puheenvuoroja tiekartan teemoista, haasteista ja toteutetuista toimenpiteistä kolmen teemakokouksen kautta: energia ja rakentaminen, maatalous ja metsät sekä liikenne ja yhdyskuntarakenne. Tilaisuuden Keynote-puhujaksi saapuu kestävyysratkaisujen huippuasiantuntija Mari Pantsar. Tilaisuuden ohjelma tarkentuu tulevina viikkoina.

Aika: ke 1.11.2023, klo 12–16

Paikka: Mauno Koivisto -keskus, BioCity, 1. krs, Tykistökatu 6, Turku, Ministeri-sali (läsnätilaisuus)

[Ilmoittautuminen pe 20.10.2023 mennessä tästä linkistä](#)

Lisätiedot: toimialapäällikkö Riikka Leskinen p. 044 907 5995

Budjettiriihessä mukana maakunnan tiehankkeita, Saaristomeri sekä osaajat

Petteri Orpon hallituksen ensimmäisestä talousarvioesityksestä sovittiin hallituksen budjettiriihessä 19.9. Riihessä päätettiin vaalikauden aikana toteutettavan 4 miljardin euron määräaikaisen investointiohjelman ensimmäisten toimien käynnistämisestä. Varsinais-Suomen osalta riihipäätös tarkoitti tässä vaiheessa suunnittelukohteiden kiirehtimistä E18 Turun kehätiellä välillä Naantali–Raisio ja Kaarinassa maantiellä 180 Kurkela–Kuusisto (ns. Paraisten väylä). Hallitus kaavaillee hankkeiden päätöksentekoa ajankohdaksi vuotta 2024.

Turun kehätiellä Raision keskustan hanke on toteuttamisvalmiudessa ja Naantali–Raision välisen osuuden nelikaistaistaminen voidaan käynnistää suunnittelun valmistuttua ja hallinnollisen käsittelyn jälkeen mahdollisesti vuoden 2024 lopulla. Kehätien osalta riihikirjaus tarkoittaa osittaista hankkeen toteutusta. Hallitusohjelmassa osana investointiohjelmaa on päätetty käynnistää myös Turun Tunnin junan rakentaminen Espoo–Lohja ja Turku–Salou välillä.

Budjetti sisältää myös panostuksen Saaristomeri-ohjelmaan, jolla on tarkoitus vauhdittaa erityisesti ravinteiden kiertoa. Valtiovarainministeriön budjettiesityksessä Saaristomeri-ohjelmaan ja vesiensuojeluun on varattu ensi vuodelle 6 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukaan rahoitusta on vaalikauden ajalla yhteensä 30 miljoonaa euroa.

Hallitus osoitti lisäksi ratkaisuna osaajapulaan korkeakoulujen aloituspaikkojen lisäämiseen 11,7 miljoonaa euroa. Aloituspaikat kohdennetaan erityisesti varhaiskasvatukseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon aloille. Budjettiesitys lisää valtion T&K-rahoitusta 280 miljoonaa euroa vuonna 2024. Vuosina 2024–2027 tutkijankoulutuspilottiin kohdennetaan 262 miljoonaa euroa, mikä mahdollistaa tohtorikoulutuksen laajentamisen yliopistoissa.

Budjettiehdotus julkaistaan kokonaisuudessaan 9. lokakuuta.

Lisätiedot: vs. edunvalvontajohtaja Malla Rannikko-Laine, p. 040 721 3429, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

Valonia ja Motiva palkitsivat varsinaissuomalaisen työmatkaliikkumisen edelläkulkijan Uudessakaupungissa

Varsinais-Suomen vuoden 2023 Työmatkaliikkumisen edelläkulkijaksi on valittu Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta Uudestakaupungista. Valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva myöntää Työmatkaliikkumisen Edelläkulkija -tunnustuksen vuosittain työpaikoille, jotka ovat esimerkillisellä tavalla edistäneet kestävä ja hyvinvointia lisäävää työ- ja työasiamatkaliikkumista. Varsinais-Suomen alueellisen tunnustuksen jakamisesta vastasi Valonia ja voittajan valitsi Varsinais-Suomen liikennejärjestelmätön kestävä liikunnan alatyöryhmä.

Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta sai tunnustuksen, sillä työntekijät hyödyntävät aktiivisesti heille tarjolla olevia kestävä liikunnan työsuhte-etuja, kuten työsuhte-etuja, joukkoliikenteen työsuhte-etuja ja sähkökäyttöisiä työsuhte-etuja.

<https://valonia.fi/uutinen/saastopankki-kalanti-pyharanta-uudestakaupungista-on-vuoden-2023-tyomatkaliikkumisen-edellakulkija/>

Lisätiedot: kestävä liikunnan asiantuntija Paula Väisänen, p. 044 907 5986